

Rapport från mötet i förvaltningskommittén för spannmål, oljeväxter, ris, socker och olivolja inom den gemensamma marknadsordningen den 25 juli 2024

Sammanfattning

Mötet innehöll de sedvanliga dagordningspunkterna om väderleksutvecklingen den senaste månaden i EU samt marknadssituationen för socker, spannmål, oljeväxter, proteingrödor, ris och olivolja.

Expertgruppsmöte

1.1 Väderlekssituationen 1 juni – 13 juli i EU

Under perioden hade det varit mer nederbörd än normalt i norra delarna av EU, delar av Iberiska halvön, östra Frankrike, norra Italien, delar av Tyskland, Nederländerna, Danmark, Sverige och Polen. Det råder underskott på regn i stora delar av regionen runt Svarta havet och i delar av Grekland. I Polen, Tjeckien, Österrike och Italien är det mycket varmare än normalt. Tillväxten i grödorna (mätt i biomassa) har varit lägre än normalt, vilket inneburit att [JRC:s](#) väderleksbaserade prognos för hektaravkastningarna i EU hade sänkts för de flesta produkterna jämfört med föregående månad.

1.2 Marknadssituationen för socker

Världsmarknadspriserna för både vit- och råsocker hade sjunkit med 0–3 % jämfört med föregående månad. Börsnoteringen för vitsocker (närmaste termin) uppgick till 497 euro/ton medan det senast tillgängliga priset på socker i EU (maj) uppgick till 827 euro/ton.

För marknadsåret 2023/24 beräknas världsproduktionen av socker uppgå till 179 miljoner ton medan konsumtionen beräknas till 182 miljoner ton. Det utgående lagersaldot uppskattas till 98 miljoner ton.

Importen av socker från Ukraina till EU måste nu ske inom regelverket för tullkvoter resten av året eftersom de nyligen införda skyddsåtgärderna har trätt ikraft som stoppar fri import. Samtidigt har Ukraina infört exportförbud på socker till EU från 5 juni till 15 september 2024.

1.3 Marknadssituationen för spannmål, oljeväxter, proteingrödor samt ris

Kommissionen presenterade USD:s senaste prognos för världsproduktion, konsumtion och lager av spannmål 2024/25 som innehöll justeringar av veteproduktionen i Kina till 140 miljoner ton, i Indien till 114 miljoner ton och i EU till 130 miljoner ton. Den totala produktionen beräknas till 796 miljoner ton vilket är 5 procent mer än vad man uppskattade i juni. Den globala konsumtionen beräknas till 800 miljoner ton, en ökning med 1 procent jämfört med prognosen i juni. Lagren av vete förväntas minska med 4 miljoner ton till totalt 257 miljoner ton.

För majs höjdes världsproduktionen med 4 miljoner ton men förväntad stabil användning av majs i världen 2024/25 innebär att de utgående lagren höjdes något till 312 miljoner ton

Kommissionens information angående läget på världsmarknaden innehöll bland annat följande:

- Ukrainska jordbruksdepartementet beräknar att skörden av spannmål 2024/25 ökar till 56 miljoner ton. Exporten av spannmål är beräknad till 51 miljoner ton varav 18 miljoner ton vete.
- Rysslands (SovEcon) totala produktion av vete förväntas uppgå till 84 miljoner ton +4 % jmf föregående prognos). Skörden förväntas öka till följd av gynnsamt väder och högre avkastning än förväntat.
- Överlag god kvalitet på vete, majs och sojabönor har uppmätts i USA. Skörden av höstvetete har gått i rekordfart, 76 % hade skördats hittills.

Kommissionens senaste uppskattning avseende produktionen av spannmål i EU 2024/25 uppgick till 271,6 miljoner, vilket är knappt 1 % högre än föregående år. Produktionen av vanligt vete är beräknat till 120,8 miljoner ton, vilket är 4,7 miljoner ton lägre än föregående år. Den totala arealen spannmål har varit förhållandevis stabil kring 50,3 miljoner hektar de senare åren. men för 2024/25 förväntas den sjunka till 49,6 miljoner hektar.

När det gäller oljeväxter och proteingrödor beräknas skörden 2024/25 uppgå till 31,58 miljoner ton respektive 3,89 miljoner ton, jämfört med tidigare prognos var detta en sänkning för både oljeväxter och för proteingrödor.

Priserna Thailand och Vietnam har gått ner eftersom efterfrågan i Asien är svag. I USA är priserna stabila på en hög nivå på grund av stark efterfrågan. Importen av ris till EU hittills under 2023/24 har minskat med 12 % jämfört med föregående år.

1.4 Marknadssituationen för olivolja och bordsoliver

Enligt prognosen blir skörden av oliver 2 procent lägre i världen men 8 procent högre i EU under 2023/24 jämfört med föregående år. Produktionen i EU väntas bli

24 procent lägre än det 5-åriga genomsnittet. Produktionen väntas minska kraftigt i Grekland medan produktionen i Portugal, Italien och Spanien vänts öka.

Priserna på olivolja inom EU är fortsatt höga. Priserna i EU för olika kvalitetsklasser av olivolja är betydligt högre än gällande referenspriser (prisgräns för övervägande om olika stödåtgärder ska införas) i EU. Konsumentpriset på olivolja har gått upp 49 procent på ett år.

Skörden av bordsoliver 2023 beräknas minska med 27 % jämfört med föregående år.

1.5 Marknadstransparens

Sedvanlig redovisning från kommissionen gällande medlemsländernas rapportering av olika uppgifter för spannmål, oljeväxter och utsäde. Antalet medlemsländer som rapporterat lager för spannmål hade inte förbättrats jämfört med föregående månad. Kommissionen påminde igen medlemsländerna om att bättra sig eftersom kunskap om lagernivåer i EU är mycket viktigt, bland annat ur ett försöningsperspektiv.